

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

17. Godevici W. Obel
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 22.11.13 zał.
nr. 9563 podpis. Piuska

Warszawa, dnia 20 listopada 2013 r.

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 21.11.13.
nr. 5287 podpis. Borusewicz

AP13-0602-7/2013/STI/2

Pan
Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

W związku z przekazanym przy piśmie z 31 października 2013 r. nr BPS/043-42-1830/13 oświadczeniem złożonym przez senatora Pana Ryszarda Knosalę podczas 42. posiedzenia Senatu RP uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Regulacje dotyczące zasad identyfikacji podatników, płatników podatków i płatników składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, w tym dotyczące NIP, zostały określone w ustawie z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2012 r. poz. 1314 oraz z 2013 r. poz. 2), zwanej dalej „ustawą o NIP”. Zgodnie z art. 8c ust. 1 ustawy o NIP naczelnik urzędu skarbowego wydaje decyzję o odmowie nadania NIP w przypadku:

- 1) braku możliwości potwierdzenia tożsamości lub istnienia podmiotu;
- 2) stwierdzenia, że dokonane zgłoszenie identyfikacyjne nie spełnia wymogów określonych dla tego zgłoszenia;
- 3) gdy podmiotowi został nadany NIP;
- 4) wystąpienia o nadanie NIP przez podatnika, o którym mowa w art. 5 ust. 2a (tj. podatnika będącego osobą fizyczną objętą rejestrem PESEL nieprowadzącego działalności gospodarczej lub niebędącego zarejestrowanym podatnikiem podatku od towarów i usług).

Zgodnie z art. 8d ww. ustawy, do postępowań w sprawie odmowy nadania NIP stosuje się odpowiednio przepisy działu IV ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.).

Należy zauważyć, że w niektórych przypadkach - stosownie do sytuacji - wyżej wymienione przepisy stosuje się łącznie z przepisami określonymi w art. 3, 4, 5 lub 8b ust. 2 ww. ustawy oraz w art. 157 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z późn. zm), w art. 41 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm), w art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.). Jednocześnie należy zauważyć, że potwierdzenie nadania NIP jest wydawane po wpływie poprawnego zgłoszenia identyfikacyjnego do naczelnika urzędu skarbowego (art. 8b ust. 2 ustawy o NIP).

Nadanie NIP lub ewentualne wydanie decyzji o odmowie nadania NIP może zostać poprzedzone przeprowadzeniem przez organ podatkowy postępowania wyjaśniającego. W trakcie prowadzonego postępowania organ podatkowy powinien brać pod uwagę wszystkie okoliczności, w tym powinien ocenić, czy adres siedziby wskazany przez podmiot istnieje i czy jest on zgodny z odpowiednim rejestrem. Dodatkowo organ podatkowy może weryfikować, czy

w przypadku wskazania przez podmiot wyłącznie adresu siedziby i braku podania jakiegokolwiek innego adresu miejsca prowadzenia działalności, w miejscu siedziby przebywa organ zarządzający lub czy są podejmowane istotne decyzje dotyczące ogólnego zarządu podmiotem, lub czy są wykonywane centralne zadania administracyjne.

Działanie organów podatkowych w zakresie zasadności nadania NIP podyktowane jest przede wszystkim koniecznością ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej oraz interesów krajowych poszczególnych państw. Przykładem wyraźnie wskazującym na konieczność prowadzenia przez administrację podatkową odpowiedniej weryfikacji danych przed dokonaniem rejestracji podmiotu jest Rozporządzenie Rady (UE) nr 904/2010 z dnia 7 października 2010 r. w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej. W art. 22 ww. rozporządzenia wskazano, iż „*W celu zapewnienia administracjom podatkowym rozsądnego poziomu pewności w odniesieniu do jakości i wiarygodności informacji dostępnych za pośrednictwem elektronicznego systemu, o którym mowa w art. 17, państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby dane przekazywane przez podatników i osoby prawne niebędące podatnikami na potrzeby identyfikacji do celów VAT zgodnie z art. 214 dyrektywy 2006/112/WE, były, w ich ocenie, kompletne i dokładne. Państwa członkowskie wdrażają procedury weryfikacji tych danych stosownie do wyników przeprowadzonej przez nie oceny ryzyka. Weryfikacji dokonuje się co do zasady przed identyfikacją do celów VAT lub – w przypadku gdy przed taką identyfikacją zostały przeprowadzone jedynie wstępne weryfikacje – nie później niż sześć miesięcy od takiej identyfikacji.*”

Działania urzędów skarbowych w zakresie prowadzonych postępowań wyjaśniających w związku z dokonaniem zgłoszeniem identyfikacyjnym prowadzone są w oparciu o obowiązujące przepisy.

W praktyce każda decyzja o odmowie nadania NIP jest uzasadniona odpowiednio do okoliczności i stanu faktycznego konkretnej sprawy lub sytuacji dotyczącej danego podmiotu, który - składając zgłoszenie identyfikacyjne - jednocześnie wnioskuje o nadania NIP.

Konkludując należy wskazać, iż wszystkie ww. okoliczności powinny pozwolić organowi podatkowemu na ocenę, czy istnieje uzasadnienie dla nadania NIP podmiotowi czy też postępowanie powinno się zakończyć wydaniem decyzji o odmowie nadania NIP.

Dodatkowo uprzejmie wyjaśniam, że organy podatkowe dokonują weryfikacji spraw podmiotów ubiegających się o nadanie NIP według kryteriów wskazanych powyżej, które są takie same dla wszystkich podmiotów.

Pragnę również poinformować, iż w ramach prac prowadzonych wspólnie przez Ministerstwo Finansów oraz Ministerstwo Sprawiedliwości przygotowany został projekt założeń do zmiany ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (w tym m.in. ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników). Przedmiotowe założenia przyjęte zostały przez Radę Ministrów w dniu 18 czerwca 2013 r. Zakładają one wprowadzenie następujących zmian w ustawie o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (przewidywany termin wejścia w życie wskazanych zmian to 1 października 2014 r.), tj.:

1. nadanie NIP – podmiotom wpisywanym do KRS nadanie NIP będzie następowało z urzędu (automatycznie) bezpośrednio po przekazaniu ich danych z bazy danych z KRS do Centralnego Rejestru Podmiotów – Krajowej Ewidencji Podatników (CRP KEP). Nadany NIP będzie przekazany z CRP KEP do bazy KRS niezwłocznie po jego nadaniu,

potwierdzeniem nadania NIP będzie ujawnienie tego numeru w KRS. W przypadku wątpliwości, że podmiot posiada już NIP (np. uzyskał NIP jako sp. z o.o. w organizacji; dane podmiotu przekazane z bazy KRS są identyczne lub zbliżone do danych podmiotu już istniejącego w CRP KEP), naczelnik urzędu skarbowego będzie mógł przeprowadzić postępowanie wyjaśniające w terminie 3 dni od przekazania danych z bazy danych KRS. Po zakończeniu postępowania z CRP KEP zostanie przekazana do bazy danych KRS informacja o NIP podmiotu. Dla pozostałych podmiotów, dla których identyfikatorem podatkowym powinien być NIP, aktualnie nie przewiduje się wprowadzenia zmian w zakresie uzyskania tego identyfikatora;

2. uchylenie NIP – naczelnik urzędu skarbowego z urzędu będzie mógł wydać decyzję o uchyleniu NIP z chwilą ustalenia, że podmiot (już po uzyskaniu NIP) posługuje się fałszywymi lub fikcyjnymi danymi dotyczącymi adresu siedziby. Informacja o uchyleniu NIP będzie przekazywana z CRP KEP do bazy danych KRS i będzie zamieszczona w KRS. Instytucja uchylenia NIP będzie mogła mieć zastosowanie do wszystkich podatników, dla których identyfikatorem podatkowym jest NIP.
3. przywrócenie NIP będzie mogło nastąpić z chwilą ustania przesłanek stanowiących podstawę do uchylenia NIP, tj. zaktualizowania danych adresowych w odpowiednim rejestrze lub ewidencji. Informacja o przywróceniu NIP będzie przekazywana z CRP KEP do bazy danych KRS i będzie zamieszczona w KRS. Instytucja przywrócenia NIP będzie mogła mieć zastosowanie do wszystkich podatników, dla których identyfikatorem podatkowym powinien być NIP.
4. odmowa nadania NIP – do podmiotów wpisywanych do KRS nie będą miały zastosowania przepisy w zakresie odmowy nadania NIP.

Reasumując, pragnę zapewnić, że działania organów podatkowych nie mają na celu utrudniania przedsiębiorcom prowadzenia działalności gospodarczej, ale wyłącznie przeciwdziałać nieprawidłowemu wypełnianiu obowiązków podatkowych.

Do wiadomości:
– Biuro Ministra w gmachu

Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETARZ STANU

Jacek Kapica

